

21 501-32 Landbouw- en Visserijraad

Nr. 1823 Brief van de minister en staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 2 juli 2026

Op 13 juli a.s. vindt de Landbouw- en Visserijraad (hierna: Raad) plaats in Brussel. Met deze brief informeren wij de Kamer over de agenda en de Nederlandse inbreng. Daarnaast informeert de minister met deze brief de Kamer over de ontwikkelingen ten aanzien van de onderhandelingen over het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) 2028-2034.

I. Geannoteerde agenda Landbouw- en Visserijraad 13 juli 2026

Werkprogramma van het Iers voorzitterschap

Tijdens de Raad zal het recent aangetreden Iers voorzitterschap zijn werkprogramma en prioriteiten voor het komende halfjaar presenteren. De minister zal de presentatie aanhoren.

Strategie voor de veehouderij en de EU-Eiwitstrategie

De Europese Commissie (hierna: Commissie) zal de Strategie voor Veehouderij en de EU-Eiwitstrategie presenteren. Deze voorstellen zijn op het moment van schrijven nog niet gepubliceerd. In januari 2025 heeft de Commissie aangekondigd dat zij in overleg met verschillende stakeholders zal komen tot een Strategie voor de Veehouderij. Sinds dat moment zijn er verschillende (stakeholder)bijeenkomsten geweest waaraan Nederland actief heeft deelgenomen. De minister zal de presentatie aanhoren en de bouwstenen integreren in de Nederlandse visie op de eiwitketen. Conform motie-Lohman c.s. (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1767) zal hij in een later stadium deze visie in Europees verband actief inbrengen. De Kamer zal na publicatie van de stukken zoals gebruikelijk worden geïnformeerd over de kabinetsappreciatie van de voorstellen middels BNC-fiches.

Handelsgerelateerde landbouwvraagstukken

Dit agendapunt staat met enige regelmaat op de agenda van de Raad, meest recentelijk op 26 mei jl. (Kamerstuk 21 501-32, nr. 1811). Op het moment van schrijven is nog geen achtergronddocument beschikbaar. Zoals gebruikelijk zal de Commissie onder dit agendapunt de Raad informeren over recente ontwikkelingen in de internationale handel in landbouwgoederen en lopende multilaterale onderhandelingen (onder andere in het kader van de Wereldhandelsorganisatie (WTO)). Daarnaast zal de Commissie naar verwachting een update geven over de stand van zaken van lopende en afgeronde bilaterale onderhandelingen over handelsakkoorden. De Kamer wordt hierover geïnformeerd via de reguliere Voortgangsrapportage Handelsakkoorden, die als bijlage wordt verzonden bij de geannoteerde agenda van de (informele) Raad Buitenlandse Zaken Handel, meest recentelijk in mei jl. (Kamerstuk 21 501-02, nr. 3393, bijlage).

Tijdens de Raad zal Nederland het belang benadrukken van goede handelsafspraken met belangrijke handelspartners voor de economische weerbaarheid van de Europese landbouwsector, zowel in geopolitiek rustige als onrustige tijden, en van het openhouden van handelsstromen.

Vrouwen in de landbouw

Tijdens de Raad vindt een gedachtewisseling over vrouwen in de landbouw plaats. Vrouwen spelen een belangrijke rol in de landbouwsector, die niet altijd goed zichtbaar is. Zij dragen in verschillende rollen bij aan de economische weerbaarheid van agrarische bedrijven, als eigenaar, mede-eigenaar en/of partner. Daarnaast zijn het vaak vrouwen in de sector die nevenactiviteiten opstarten en nieuwe verdienmodellen verkennen. Zij zorgen regelmatig voor extra verbinding tussen de boerderij en de maatschappij en zijn onmisbaar om deel te nemen in het bedrijf vanwege de grote behoefte aan bedrijfsopvolgers. Het versterken van de rol van vrouwen in de agrarische sector is erop gericht om uiteenlopende perspectieven en ideeën samen te brengen, en de ontwikkeling van innovatieve en veerkrachtige bedrijfsmodellen te stimuleren.

Afgelopen jaren is er in Europees verband onderzoek gedaan naar de rol van vrouwen in de landbouw, en naar kansen en belemmeringen. Ook binnen het ministerie van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur (LVVN) wordt onderzocht in hoeverre vrouwen bijvoorbeeld deelnemen aan landbouwregelingen. Structuurproblemen zoals gebrek aan infrastructuur, opvang en economische kansen zijn een minder urgent probleem in een dichtbevolkt land als Nederland dan in landen waar rurale gebieden minder goed bereikbaar zijn.

De Verenigde Naties hebben dit jaar uitgeroepen tot het jaar van de vrouwelijke agrariër. Ook het ministerie van LVVN besteedt hieraan aandacht door netwerken gericht op vrouwen in de landbouw en de voedselsector te ondersteunen en sectorpartijen te vragen om gerichte doelstellingen te formuleren. De minister ondersteunt het initiatief 'Women in farming Platform' van de Commissie, dat erop gericht is gelijke kansen voor vrouwen in de landbouwsector te bevorderen.

Tijdens de Raad zal Nederland het belang benadrukken om binnen de Europese Unie te verkennen hoe de positie van vrouwen in de landbouw en op het platteland onder de nieuwe Nationale en Regionale Partnerschapplannen (NRPP) verder kunnen worden versterkt. Verbeterde databeschikbaarheid over de positie van vrouwen in de landbouw, verbetering van inzicht in kansen en belemmeringen en het bieden van voldoende ruimte voor de inrichting van regelingen die aansluit op behoeften van gerichte doelgroepen (koplopers, jonge boeren, vrouwen, zij-instromers, etc.) kunnen hier mogelijk aan bijdragen.

II. Maandelijkse voortgangsrapportage over voortgang onderhandelingen Gemeenschappelijk Landbouwbeleid 2028-2034.

Op 23 juni jl. voerde de Landbouw en Visserijraad een beleidsdiscussie over de vraag in hoeverre de GLB regelgeving een evenwicht biedt tussen een duidelijk en coherent juridisch kader, meer flexibiliteit voor de lidstaten en het behoud van de gemeenschappelijke doelstellingen. Nederland heeft aangegeven te hechten aan behoud van de gemeenschappelijke GLB-doelstellingen. Tegelijkertijd is het aan de lidstaten zelf om te bepalen hoe deze doelstellingen worden bereikt. Zo pleitte Nederland voor het voorstel om 6% van het GLB-budget te reserveren voor jonge landbouwers, mits lidstaten voldoende vrijheid behouden om zelf invulling te geven aan de instrumenten waarmee deze doelstelling wordt gerealiseerd. In dezelfde lijn pleitte Nederland voor de herintroductie van een afzonderlijke oormerking binnen de GLB-envelop voor natuur-, milieu- en klimaatdoelen. In lijn met de motie van de leden Bromet en Podt (Kamerstuk 21

501-32, nr.1780) heeft Nederland ook gepleit om de ondergrens van de bandbreedte voor inkomenssteun te verlagen of te schrappen, evenals het geleidelijk verlagen van de gehele DABIS-bandbreedte. Tot slot, heeft Nederland het belang aangegeven van een tijdige implementatie van het toekomstige GLB om zodoende een goede uitvoering mogelijk te maken. Ten aanzien van de rapportage over milieuverplichtingen en het Single Fund zijn er geen recente ontwikkelingen.

De minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J. van Essen

De staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
S.P.A. Erkens